

Herfst

Vroeger kon ik de herfst niet waarderen. Het wordt kouder, het waait en regent en de bomen worden kaal. Najaar. Tegenwoordig kan ik er echter ook van genieten.

Ieder seizoen kent zijn eigen schoonheid. Dat is juist ook het mooie van het Nederlandse klimaat: in de lente ontspringt de natuur vanuit de kilte van de winter, om tot volle bloei te komen in de zonnige zomer. In de herfst is de natuur over haar hoogtepunt heen en krijgen de bladeren prachtige kleuren en geurt het bos heerlijk. In de winter is het kaal: in afwachting van een nieuw jaar, met soms mooie witte sneeuw. Stille voor de nieuwe bloei.

Ons leven lijkt ook op de seizoenen. De jeugd als lente van ons leven, met de zomer als jaren van kracht en bloei. De herfst is het ouder worden, de winter het leven bij het sterven. Velen kunnen de herfst van het leven niet waarderen. Het is een moeilijk seizoen van het leven. Donker soms ook. De bloei van het leven is geweest. Het is een tijd van krachten opgeven, leven met verlies van dierbaren en het omgaan met afhankelijkheid en ouder worden.

Een Chinees spreekwoord luidt: 'Een familie die een grijsaard in haar schoot heeft, bezit een juweel.' Blijkbaar schuilt er schoonheid en wijsheid in de herfst van ons leven. Zelfs zoveel, dat dit spreekwoord spreekt van een juweel.

Waarom dit spreekwoord het een juweel noemt? Ik denk, omdat ouderen een schat aan levenswijsheid bezitten. Ik heb gemerkt dat sommige oudere bewoners niet altijd beseffen hoeveel levenslessen ze in hun leven hebben geleerd en dat ze die zouden kunnen overdragen aan jongere generaties. Welke levenswijsheid wilt u absoluut meegeven aan jongere generaties? Daarnaast kunnen ouderen leren hoe te leven met afhankelijkheid en kwetsbaarheid. Ouderdom gaat immers vaak gepaard met gebreken. Maar eigenlijk is het hele leven kwetsbaar, ook wanneer je jong bent. Jongeren kunnen leren van ouderen hoe daarmee om te gaan. Je hebt het leven niet onder controle: hoe gaat u daarmee om?

Een grijsaard, zoals het spreekwoord het zo mooi noemt, weet ook wat er in het leven werkelijk toe doet. Hij of zij kan het leven overzien, na het leven geleefd te hebben, om te ontdekken wat werkelijk van waarde is. Wat is volgens u werkelijk van waarde in het leven?

Tenslotte leert de herfst van ons leven te leven in overgave. De herfst dwingt ons om de bladeren te laten vallen, het leven te laten en te aanvaarden dat het leven eindig is. Die overgave is niet iets passiefs. Het is bewust leven en een uitdaging tot innerlijke groei.

Ieder seizoen kent zijn eigen schoonheid. Soms helpt het om daarnaar gezamenlijk te zoeken, om te vinden wat het leven zin en schoonheid geeft, ook in de herfst.

Tim van Iersel
Geestelijk verzorger

